

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

Evidenčné číslo: 103002/B/2019/36100138884023300

**ANALÝZA ZLOŽIEK VÝKAZU ZISKOV A STRÁT
VYBRANÝCH ÚČTOVNÝCH JEDNOTIEK**

Bakalárska práca

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

**ANALÝZA ZLOŽIEK VÝKAZU ZISKOV A STRÁT
VYBRANÝCH ÚČTOVNÝCH JEDNOTIEK**

Bakalárska práca

Študijný program: Účtovníctvo

Študijný odbor: 3.3.12 Účtovníctvo

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúca bakalárskej práce: Ing. Marianna Kicová, PhD.

Bratislava 2019

Filip Jánoš

Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta hospodárskej informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Filip Jánoš
Študijný program: účtovníctvo (Jednoodborové štúdium, bakalársky I. st., denná forma)
Študijný odbor: 3.3.12 Účtovníctvo
Typ záverečnej práce: Bakalárska záverečná práca
Jazyk záverečnej práce: slovenský
Sekundárny jazyk: anglický

Názov: Analýza zložiek výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek

Anotácia: Výkaz ziskov a strát účtovných jednotiek prezentuje skutočnosti o finančnej výnosnosti účtovných jednotiek podľa ich zoskupenia do všeobecných tried, ktoré majú spoločné ekonomické charakteristiky. Tieto všeobecné triedy sa nazývajú zložky výkazu ziskov a strát, ktorými sú náklady, výnosy a výsledok hospodárenia. Záverečná práca sa bude zaoberať detailnou analýzou jednotlivých zložiek výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek s dôrazom na ich obsahové vymedzenie, oceňovanie, kritériá pre ich vykázanie vo výkaze ziskov a strát a spôsob ich prezentovania v poznámkach účtovnej závierky vybraných účtovných jednotiek.

Vedúci: Ing. Marianna Kicová, PhD.
Oponent: doc. Ing. Antónia Kovalčíková, PhD.
Katedra: KÚA FHI - Katedra účtovníctva a audítorstva FHI
Dátum zadania: 13.03.2018

Dátum schválenia: 16.05.2019

prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
vedúci katedry

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval samostatne a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

(podpis študenta)

ABSTRAKT

JÁNOŠ, Filip: *Analýza zložiek výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky, Katedra účtovníctva a audítorstva. – Vedúca bakalárskej práce: Ing. Marianna Kicová, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2019, 39s

Predkladaná práca pojednáva o výkaze ziskov a strát ako neoddeliteľnej súčasti účtovnej závierky. Cieľom predkladanej práce je analýza zložiek výkazu ziskov a strát vo vybraných účtovných jednotkách s dôrazom na ich obsahové vymedzenie, oceňovanie, kritériá pre ich vykázanie vo výkaze ziskov a strát a spôsob ich prezentovania v poznámkach účtovnej závierky. Cieľu práce je uspôsobená aj štruktúra predkladanej práce tvorená tromi kapitolami, úvodom a záverom. V teoretických východiskách sledujeme teoretické vymedzenie účtovnej závierky a s ňou spojený výkaz ziskov a strát. V praktickej časti sledujeme analýzu výkazu ziskov a strát dvoch nami vybraných účtovných jednotiek. V závere sú zhrnuté prínosy práce. Teoretickým prínosom práce je zosumarizovanie informácií o riešenej problematike, praktickým prínosom zasa analýza výkazu ziskov a strát s poukázaním na odlišnosti skúmaných účtovných jednotiek.

Kľúčové slová: účtovníctvo, účtovná jednotka, účtovná závierka, výkaz ziskov a strát

ABSTRACT

JÁNOŠ, Filip: *Analysis of the elements in the income statement of selected accounting units*. – University of Economics in Bratislava. The Faculty of Economic Informatics, Department of Accounting and Auditing. – Thesis Supervisor: Ing. Marianna Kicová, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2019, 39p.

The bachelor thesis deals with the income statement as an integral part of the financial statements. The aim of this thesis is to analyze the elements of the income statement in selected accounting units with emphasis on their characteristics, valuation, the recognition criteria for their reporting in the income statement and the manner of their presentation in the notes to the financial statements. The aim of the thesis is also the structure of the thesis, which consists of three chapters, an introduction and a conclusion. In the theoretical basis, we follow the theoretical definition of financial statements and the related income statement. In the practical part, we look at the analysis of the income statement of two selected entities. In conclusion, the benefits of the work are summarized. The theoretical contribution of the thesis is to summarize the information on the solved issue, the practical benefit is the analysis of the income statement with reference to the differences in the accounting entities examined.

Keywords: accounting, entity, financial statements, income statement

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	10
1.1. Súčasti účtovnej závierky	10
1.2. Výkaz ziskov a strát ako súčasť účtovnej závierky	13
1.3. Štruktúra výkazu ziskov a strát.....	15
1.4. Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia.....	18
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	23
3 Výsledky práce a diskusia.....	25
3.1. Základná charakteristika vybraných účtovných jednotiek.....	25
3.2. Analýza zložiek výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek	29
3.3. Porovnanie výkazov ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek	36
ZÁVER	37
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	38

ZOZNAM TABULIEK A OBRÁZKOV

Tabuľka 1 Horizontálna forma výkazu ziskov strát	15
Tabuľka 2 Vertikálna forma výkazu ziskov strát	16
Tabuľka 3 Základné členenie nákladov	18
Tabuľka 4 Základné členenie výnosov	21
Tabuľka 5 Použité finančných prostriedkov v n. o. Centrum Slniečko	29
Tabuľka 6 Výkaz ziskov a strát za rok 2017 a 2018 v Datamars Slovakia, s. r. o.	31
Tabuľka 7 Výkaz ziskov a strát za rok 2017 a 2018 v Centrum Slniečko n. o.....	35
Obrázok 1 Účet ziskov a strát.....	17
Obrázok 2 Logo spoločnosti.....	26
Obrázok 3 Rok 2018 v skratke	28

ÚVOD

O účtovníctve možno konštatovať, že predstavuje nezastupiteľnú ekonomickú a praktickú vednú disciplínu. Problematika účtovníctva si vyžaduje neustále nové teoretické a praktické riešenia, z tohto dôvodu sme si ju zvolili na spracovanie predkladanej bakalárskej práce. Neoddeliteľnou súčasťou činnosti akejkoľvek organizácie je aj presný a spoľahlivý záznam o priebehu ekonomickej činnosti. Tieto informácie o účtovnej jednotke sú poskytované najmä prostredníctvom účtovnej závierky.

Neustále narastajúci vedecko-technický rozvoj, celosvetová globalizácia sa spája aj so snahou celosvetovej harmonizácie účtovníctva, s cieľom vytvorenia jednotných pravidiel pre zostavenie účtovnej závierky. Hlavným dôvodom je transparentnosť informácií vykázaných v jednotlivých súčiastiach účtovnej závierky.

Cieľom predkladanej práce je analýza zložiek výkazu ziskov a strát vo vybraných účtovných jednotkách s dôrazom na ich obsahové vymedzenie, oceňovanie, kritériá pre ich vykávanie vo výkaze ziskov a strát a spôsob ich prezentovania v poznámkach účtovnej závierky. K splneniu hlavného cieľa boli vymedzené aj ciele čiastkové. Čiastkové ciele sa spájajú s prezentáciou a analýzou výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek, porovnaním ich výkazu ziskov a strát s cieľom poukázať na rozdiely a objasnením významu informácií z výkazu ziskov a strát. Objekt výskumu budú predstavovať výkazy ziskov a strát nami skúmaných účtovných jednotiek.

Cieľu práce je uspokojená aj štruktúra predkladanej práce tvorená tromi kapitolami, úvodom a záverom.

V prvej kapitole vymedzujeme hlavné súčasti účtovnej závierky, bližšie špecifikujeme jej súčasti, pričom neoddeliteľnú súčasť predstavuje výkaz ziskov a strát. Bližšiu pozornosť venujeme aj štruktúre tohto výkazu. Súčasťou kapitoly je aj vymedzenie nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia, ako zložiek, z ktorých je výkaz ziskov a strát vytvorený.

Druhá kapitola vymedzuje cieľ práce a metódy spracovania.

Tretia kapitola je jadrom predkladanej práce. V úvode vymedzujeme vybrané účtovné jednotky, s bližším zameraním sa na opis ich činnosti, ktorú vykonávajú. Následne analyzujeme zložky výkazu ziskov a strát a v závere tieto výkazy vybraných účtovných jednotiek porovnávame a vyvodzujeme závery. V závere sumarizujeme teoretické a praktické prínosy predkladanej práce.

1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ

Účtovníctvo je súčasťou ekonomických činností účtovnej jednotky, ktoré sú riadené v každej krajine jednotlivými zákonmi. V rámci Slovenskej republiky je účtovníctvo upravované zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, medzinárodnými štandardami finančného vykazovania IFRS/IAS v znení prijatom Európskou úniou, smernicami Európskeho parlamentu a rady, ako aj profesijnými etickými kódexmi. Medzinárodné štandardy pre finančné vykazovanie prispievajú k harmonizácii účtovného vykazovania medzi jednotlivými krajinami s cieľom zlepšiť harmonizáciu účtovných štandardov a postupov vzťahujúcich sa na prezentáciu účtovných závierok. Účtovné štandardy tvoria súbor prijatých účtovných metód, zásad a odporúčaní praxou overených postupov.

Účtovná jednotka účtuje a vykazuje účtovné prípady v období, s ktorým časovo a vecne súvisia, ktoré sa označuje pojmom účtovné obdobie. Účtovným obdobím je kalendárny rok, môže byť však aj hospodársky rok, čo je obdobie nepretržité po sebe idúcich 12 kalendárnych mesiacov, ktoré nie je zhodné s kalendárnym rokom.

V prvej kapitole vymedzujeme hlavné súčasti účtovnej závierky, bližšie špecifikujeme jej súčasti, pričom neoddeliteľnú súčasť predstavuje výkaz ziskov a strát. Bližšiu pozornosť venujeme aj štruktúre tohto výkazu. Súčasťou kapitoly je aj vymedzenie nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia, ako položiek, z ktorých je výkaz ziskov a strát vytvorený.

1.1. Súčasti účtovnej závierky

Tvorbe účtovnej závierky predchádza najskôr vytvorenie účtovnej uzávierky. Účtovná uzávierka je činnosť, ktorá sa spája s uzatváraním účtovných kníh za stanovené účtovné obdobie, ktorej výsledkom je účtovná závierka. Účtovné uzatvorenie účtovného obdobia sa spája s dvomi nasledujúcimi krokmi:

- účtovná uzávierka, spojená s uzatvorením účtovných kníh za účtovné obdobie,
- vyhotovenie účtovnej závierky, ktorá je tvorená z nasledovných súčastí:
 - súvaha,

- výkaz ziskov a strát,
- poznámky (Látečková, 2017).

Vyhotovenie účtovnej uzávierky sa spája s niekoľkými uzávierkovými činnosťami, ktoré sú tvorené dvomi základnými časťami.

A. Prvá časť sa spája s prípravnými prácami, ktoré je potrebné uskutočniť pred samotným uzatvorením účtovných kníh. K týmto činnostiam sa zaraďujú tie, ktoré zabezpečujú kontrolu, správnosť, úplnosť a preukázateľnosť účtovníctva, ktoré sú nasledovné:

- inventarizácia majetku, záväzkov, vlastného imania a zaúčtovanie inventarizačných rozdielov do účtovníctva,
- doúčtovanie všetkých účtovných prípadov, ktorých vecné plnenie bolo uskutočnené do konca účtovného obdobia,
- zaúčtovanie účtovných prípadov, ktoré sú preukázateľnou protipoložkou k zaúčtovaným nákladom alebo opačne k zaúčtovaným výnosom, napr. očakávaný príjem od poisťovne za náhradu škody na motorovom vozidle z dôvodu poisťnej udalosti,
- zaúčtovanie účtovných prípadov na účtoch 111, 131, 431, príp. 395, ktoré ku dňu zostavenia účtovnej závierky nemôžu vykazovať zostatok, ako je to napr. pri aktívnom zostatku na účte 111, ktorý sa zaúčtuje na účet 119 - Materiál na ceste alebo pri účte 131 na účet 139 - Tovar na ceste,
- zaúčtovanie časového rozlíšenia nákladov a výnosov - členenie vyfakturovaných nákladov a výnosov, ktoré sa spájajú aj s časťou nasledujúceho účtovného obdobia, ako sú napr. splátky leasingu,
- ocenenie majetku a záväzkov na základe inventarizácie,
- tvorba rezerv, ktoré sú potrebné na úhradu nevyčerpanej dovolenky a odvodov do poisťovní, ktoré z nevyčerpanej dovolenky vyplývajú, na úhradu elektrickej energie, či služieb audítora.
- kurzové rozdiely k majetku a záväzkom v cudzej mene ku dňu zostavenia účtovnej závierky,
- doúčtovanie tvorby sociálneho fondu,
- ročné vysporiadanie odpočítanej dane z pridanej hodnoty,
- kontrola účtovných odpisov podľa odpisového plánu,

- kontrola začiatkových stavov súvahových účtov k prvému dňu účtovného obdobia – tzv. bilančná kontrola, ktoré musia byť totožné s konečnými zostatkami týchto účtov za bezprostredne predchádzajúce obdobie (Košovská, Bojňanský, 2017).

B. Druhá časť zahŕňa záverečné práce, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú nasledovné práce:

- zisťovanie výsledku hospodárenia – môže byť zisk alebo strata,
- výpočet a zaúčtovanie dane z príjmov,
- uzavretie účtovných kníh:
 - účet 710 – Účet ziskov a strát,
 - účet 702 – Konečný účet súvahový (Košovská, Bojňanský, 2017).

Účtovná závierka je potom následne už iba konečným procesom prác spojených s uzatvorením účtovných kníh za účtovné obdobie, ktorým je zvyčajne kalendárny alebo hospodársky rok. Ak bližšie sledujeme pojem účtovná závierka vo všeobecnosti je zrejmé, že ide o štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré dané informácie využívajú. Účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku v prípadoch, ktoré sú ustanovené v zákone o účtovníctve v takej štruktúre, ktorá nadväzuje na sústavu účtovníctva používanú v účtovnej jednotke. Účtovná jednotka tvorí jeden celok (ZÁKONY JUDIKÁTY, 2019).

Účtovnú závierku je účtovná jednotka povinná zostaviť najneskôr do šesť mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak (Šlosárová, Blahušiaková, 2017).

Ak účtovná jednotka uzavrie účtovné knihy k poslednému dňu účtovného obdobia, zostavuje účtovnú závierku ako riadnu, v ostatných prípadoch uzavretia účtovných kníh (§16) sa zostavuje účtovná závierka ako mimoriadna. V priebehu účtovného roka, v prípadoch že tak vyžaduje osobitný predpis zostavuje účtovná jednotka aj priebežnú účtovnú závierku, pri ktorej sa účtovné knihy neuzavrú. V prípade, že účtovná jednotka poskytuje informácie o konsolidovanom celku, zostavuje materská účtovná jednotka konsolidovanú účtovnú závierku. Individuálnu účtovnú závierku podľa osobitných predpisov zostavuje účtovná jednotka v zmysle §17a (ZÁKONY JUDIKÁTY, 2019).

Podľa §19 zákona o účtovníctve riadna a mimoriadna individuálna účtovná závierka účtovnej jednotky musí byť overená audítorom – obchodná spoločnosť, ak povinne vytvára základné imanie, družstvo pri splnení podmienok, akciová spoločnosť, atď. Okrem toho je povinnosťou účtovnej jednotky aj vyhotovenie výročnej správy (ZÁKONY JUDIKÁTY, 2019).

V sústave jednoduchého účtovníctva účtovná závierka obsahuje okrem všeobecných náležitostí ako je obchodné meno, miesto podnikania, IČO, deň zostavenia, obdobie, za ktoré sa zostavuje, podpisový záznam, aj tieto súčasti: (Látečková, 2017)

- výkaz o príjmoch a výdavkoch,
- výkaz o majetkoch a záväzkoch.

V sústave podvojného účtovníctva obsahuje účtovná závierka okrem všeobecných záležitostí aj tieto súčasti: (Máziková a kol., 2016)

- súvaha,
- výkaz ziskov a strát,
- poznámky.

Vyhotovená účtovná závierka účtovnej jednotky, účtujúcej v sústave jednoduchého alebo podvojného účtovníctva sa v jednom vyhotovení predkladá aj príslušnému daňovému úradu, zvyčajne 31.3., čo je termín pre podanie daňového priznania k dani z príjmov (SLOV-LEX, 2018).

1.2. Výkaz ziskov a strát ako súčasť účtovnej závierky

Výkaz ziskov a strát predstavuje významný informačný zdroj o výsledku organizácie, čiže jej výkonnosti. Základné členenie daného výkazu je na náklady a výnosy.

Zostavenie výkazu ziskov a strát sa spája so znalosťou dostatočného množstva potrebných informácií, Podvojné účtovníctvo sa od jednoduchého odlišuje tým, že nie každý výnos hneď predstavuje príjem a nie každý náklad je súčasne aj výdavkom. Časový nesúlad príjmov a výnosov a nákladov a výdavkov sa premieta formou účtovania časového rozlíšenia nákladov a výnosov. Pri účtovaní o výsledku hospodárenia v jednoduchom účtovníctve predstavujú základ vzniknuté príjmy a výdavky, ktoré boli v určitom danom účtovnom období aj skutočne uhradené (Košovská, Bojňanský, 2017).

Výsledok hospodárenia predstavuje významnú súčasť účtovníctva, ktorý možno vymedziť ako zisk alebo stratu. Definícia výsledku hospodárenia podľa Šlosárovej (2016) je, že ide o: „*ocenený výsledný efekt činnosti účtovnej jednotky dosiahnutý v účtovnom období.*“ Vyčíslenie výsledku hospodárenia je založené na porovnaní nákladov a výnosov. Ide o porovnanie nákladov a výnosov, ktoré vecne súvisia s daným účtovným obdobím. V prípade vyšších výnosov v porovnaní s nákladmi je výsledkom hospodárenia účtovný zisk a naopak v prípade vyšších nákladov ako výnosov je výsledkom hospodárenia účtovná strata.

„*Výkaz ziskov a strát podrobne špecifikuje súvahovú položku, samostatne vykazovanú položku vlastného imania, a to výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení.*“ dopĺňa Šlosárová (2016, s. 69). Obsahom výkazu ziskov a strát, jeho základnými zložkami sú náklady, výnosy a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení.

Aby mohol byť výsledok hospodárenia vyčíslený, potrebné sú k tomu nasledovné informácie o:

- „*nákladoch a výnosoch na účtoch výsledkových,*
- *majetku a ich zdrojoch na účtoch súvahových*“ (Pataky, Škorecová, 2005).

Vplyv nákladov a výnosov na vlastné imanie môže byť priamy alebo nepriamy, pričom pri ich priamom pôsobení na vlastné imanie súvisí vyčíslenie výsledku hospodárenia s uplatňovaním jednoradovej teórie účtov v účtovníctve, čiže cieľom je poskytovať informácie o stave a zmenách v stave aktív a pasív podnikateľa. Pri nepriamom vplýva na vlastné imanie samotný výsledok hospodárenia, čiže zisk alebo strata a vyčísľovanie výsledku hospodárenia sa odvíja od informácií o nákladoch a výnosoch evidovaných na výsledkových účtoch, ktoré sledujú pohyb reprodukovaného aj použitého majetku v podnikateľskej činnosti. Vo všeobecnosti teda možno konštatovať, že výsledkové účty zachytávajú hospodárske operácie, ktoré pôsobia na výsledok hospodárenia (Hacherová a kol., 2010).

Výsledok hospodárenia možno vyčíslit' dvoma spôsobmi: (Štangová, 2014)

- účtovne,
- neúčtovne.

Účtovný spôsob sa spája s uzatvorením výsledkových účtov, ktoré sa na konci roku uzatvárajú účtom 710 – Účet ziskov a strát. Neúčtovný spôsob predstavuje vyčíslenie formou účtovného výkazu označeného ako Výkaz ziskov a strát, ktorý poskytuje informácie o výške výsledku hospodárenia za účtovné obdobie.

1.3. Štruktúra výkazu ziskov a strát

Pri prezentácii nákladov a výnosov vo výkaze ziskov a strát zostavenej malými a veľkými účtovnými jednotkami je aplikovaná horizontálna forma prezentácie nákladov a výnosov. Horizontálna štruktúra je daná stĺpcami, ktoré vykazujú výsledkové položky za dve po sebe idúce účtovné obdobia. Vertikálna štruktúra je zasa daná štruktúrou nákladov a štruktúrou výnosov, pričom východiskom sú účty účtovej triedy 5 – Náklady a 6 – Výnosy (Poniščiaková, 2010). Prehľadné zobrazenie jednotlivých štruktúr je súčasťou tabuliek 1 a 2.

Tabuľka 1 Horizontálna forma výkazu ziskov strát

Výkaz ziskov a strát	
Náklady	Výnosy
Náklady na hospodársku činnosť spolu	Výnosy z hospodárskej činnosti spolu
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti (+/-)	
Náklady na finančnú činnosť spolu	Výnosy z finančnej činnosti spolu
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti (+/-)	
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-)	
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-)	

Zdroj: ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. s. 248.

Na základe údajov v tabuľke 1 je zrejmé, že vo výkaze ziskov a strát sa vychádza z druhového členenia nákladov. Každý riadok predstavuje položku, pričom podstatná časť je tvorená výnosovými a nákladovými položkami. Pri výnosových položkách ide o sumy z účtov výnosov a pri nákladových položkách sú to sumy z účtov nákladov.

V minulosti bol čistý obrat tvorený výnosmi z bežnej činnosti, čiže z prevádzkovej a finančnej činnosti. V súvislosti s novelizáciou zákona je rozhodujúcim skutočný predmet podnikania a čistý obrat je tvorený výnosmi dosiahnutými z činností spojených

s predmetom podnikania, čiže sa sem nezahŕňajú napríklad výnosy z predaja prebytočného majetku, prípadne iné výnosy z činností, ktoré nemajú súvis s predmetom podnikania. Z tohto dôvodu je preto potrebné neustále aktualizovať predmet činnosti u účtovnej jednotky (Zákony Judikáty, 2019).

Pridaná hodnota predstavuje netypický ukazovateľ výsledku činnosti podniku, ktorej súčasťou je aj obchodná marža, čiže rozdiel tržieb z predaja tovaru a vynaložených nákladov na tovar. Pridaná hodnota je teda tvorená obchodnou maržou a rozdielom výnosov z výroby a výrobnnej spotreby (Škorecová, 2017).

Tabuľka 2 Vertikálna forma výkazu ziskov strát

Text	Číslo riadku
Čistý obrat	01
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu	02
Náklady na hospodársku činnosť spolu	10
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	27
Pridaná hodnota	28
Výnosy z finančnej činnosti spolu	29
Náklady na finančnú činnosť spolu	45
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	55
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	56
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	61

Zdroj: ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. s. 249.

V rámcovej účtovnej osnove sa v týchto dvoch účtovných skupinách sledujú prírastky a úbytky jednotlivých nákladových a výnosových druhov v priebehu účtovného obdobia. Výsledok hospodárenia sa za dané účtovné obdobie vyčísluje na účte 710 - Účet ziskov a strát, ktorý umožní vypočítať celkový výsledok hospodárenia a okrem toho zistiť v danom období aj štruktúru jednotlivých nákladov a výnosov (ZÁKONY JUDIKÁTY, 2019).

Účet ziskov a strát je prehľadne zobrazený na obrázku 1.

Náklady	710	Výnosy
5 Náklady		6 Výnosy
Výsledok hospodárenia		Výsledok hospodárenia
úctovný zisk		úctovná strata

Obrázok 1 Účet ziskov a strát

Zdroj: vlastné spracovanie

Konečné stavy na účtoch účtovej triedy náklady sa prevedú podvojným účtovným zápisom zo strany Dal na účet 710 na stranu Má dať a konečné stavy účtov účtovej triedy výnosov sa zasa prevedú zo strany Má dať na stranu Dal účtu 710. Na základe prevodu nákladov a výnosov je možné vyčíslit' výsledok hospodárenia v členení z hospodárskej a finančnej činnosti, čiže výsledok hospodárenia za dané účtovné obdobie pred zdanením a po odpočítaní dane z príjmov výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (Látečková, 2017).

Výnosy a náklady, ktorú sú usporiadané viacstupňovo sú začlenené do rovnorodej skupiny, z ktorej sa vyčíslí príslušný priebežný ukazovateľ. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že zostavenie výkazu ziskov a strát v tvare odpočtu je tvorený výnosovými položkami, ktoré sa pri výpočte pripočítavajú a nákladovými položkami, ktoré sa pri výpočte odpočítavajú (Škorecová, 2017).

$\text{Náklady} < \text{Výnosy} = \text{výsledok hospodárenia zisk}$

$\text{Náklady} > \text{Výnosy} = \text{výsledok hospodárenia strata}$

Vo všeobecnosti je teda zrejmé, že výsledkom hospodárenia je zisk alebo strata.

1.4. Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia

Náklady a výnosy sú základné pojmy, ktoré sa spájajú s účtovníctvom. a v zákone o účtovníctve sú aj legislatívne vymedzené. Autori Šlosár a Šlosárová (2009, s. 169) definujú náklad ako: „*zníženie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť.*“ Šlosárová so svojim kolektívom (2016) dopĺňa, že náklady sú vynaložené ekonomické zdroje pri uskutočňovaní výkonov v peňažnom vyjadrení. Podľa zákona o účtovníctve pod pojmom ekonomický úžitok rozumieme možnosť priamo, prípadne nepriamo prispieť k toku peňažných prostriedkov a ekvivalentov peňažných prostriedkov (Zákony Judikáty, 2019).

K zníženiu ekonomických úžitkov účtovnej jednotky prostredníctvom priameho alebo nepriameho vplyvu na tok peňažných prostriedkov môže dôjsť niekoľkými spôsobmi, a to: (Máziková a kol., 2016)

- priamym znížením peňažných prostriedkov,
- znížením majetku,
- vznikom záväzku.

Vynaloženie nákladov sa spája v účtovníctve so znížením majetku alebo záväzkov. Pri účtovaní a vykazovaní nákladov vo výkaze ziskov a strát je u nás uplatňované druhové členenie. Prehľadné členenie účtovania nákladov podľa činností je zobrazené v tabuľke 3.

Tabuľka 3 Základné členenie nákladov

Náklady na hospodársku činnosť	Náklady finančnú činnosť
spotrebované nákupy služby osobné náklady dane a poplatky iné náklady na hospodársku činnosť odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku	finančné náklady

Zdroj: ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. s. 57.

Na základe údajov v tabuľke 3 je zrejmé, že na základe členení nákladov podľa činností a podľa vymedzených nákladových položiek sa náklady vykazujú aj vo výkaze ziskov a strát.

Možno teda konštatovať, že podľa ekonomického obsahu sú náklady roztriedené do uvedených skupín.

Spotrebované nákupy

Pri bližšom zameraní sa na spotrebované nákupy je zrejmé, že ide o spotrebu materiálu, energie, ostatné neskladovateľné dodávky. Súčasťou tejto skupiny je aj zúčtovanie opravných položiek k materiálu a tovaru.

Služby

Zo skupiny služieb možno spomenúť cestovné, opravy a údržba, poštovné, nájomné, ale aj nákup drobného hmotného majetku, ktorý je vymedzený vo vnútornom predpise účtovnej jednotky. Špecifickým nákladom v skupine služieb sú náklady na reprezentáciu, ako sú náklady na občerstvenie, pohostenie.

Osobné náklady

Skupina osobných nákladov je tvorená účtovaním mzdových nákladov, príjmov spoločníkov obchodnej spoločnosti, členov družstva, náklady na zdravotné a sociálne poistenie zamestnancov, ktoré hradí zamestnávateľ. V skupine osobných nákladov sa účtujú aj sociálne náklady ako sú náklady na BOZP, náhradu príjmu pri pracovnej neschopnosti zamestnanca, príspevky na stravovanie zamestnancov, ale aj príspevky na rekreáciu, či liečebný pobyt zamestnancov, ktoré nie sú hradené zo sociálneho fondu.

Dane a poplatky

V skupine daní a poplatkov sa účtujú dane vynaložené ako náklad, súčasťou nie sú dane z príjmov. Zaraduje sa sem daň z motorových vozidiel, daň z nehnuteľností, poplatky platené orgánom štátnej správy, súdom, obciam.

Iné náklady na hospodársku činnosť

Táto skupina je tvorená ôsmymi položkami s vymedzením konkrétneho obsahu. Účtuje sa tu zostatková cena majetku v dôsledku predaja, manká a škody, náklady na dary, pokuty, penále a úroky z omeškania, zmluvné pokuty, náklady na poistenie majetku a mnohé iné.

Finančné náklady

Z finančných nákladov možno spomenúť platené úroky, kurzové straty, bankové poplatky. Špecifickým nákladom sú náklady na tvorbu a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku (Šlosárová, Blahušiaková, 2017).

Vznik nákladov je uzatvorený tvorbou finálneho výkonu, ktorým môžu byť výrobky, práce alebo služby a ich realizáciou spotrebiteľom. V odbornej literatúre sa členia náklady z niekoľkých hľadísk. Šlosárová (2016) uvádza nasledovné členenie nákladov:

- druhové,
- účelové,
- kalkulačné,
- podľa miesta vzniku a zodpovednosti.

Šlosárová (2016) dopĺňa nasledovné vymedzenie členenia nákladov podľa činností. V účtovníctve sú náklady účtované v piatej účtovej triede a podľa požiadaviek na vyčíslenie výsledku hospodárenia členené nasledovne:

- náklady na hospodársku činnosť,
- náklady na finančnú činnosť.

Náklady na hospodársku činnosť predstavujú také náklady, ktoré súvisia s činnosťou prevádzky danej účtovnej jednotky, čiže s jej predmetom podnikania a činnosťou, ktorá sa vykonáva na jej podporu. Náklady, u ktorých je predpoklad, že sa nebudú pravidelne či často opakovať patria tiež k nákladom na hospodársku činnosť.

Finančné náklady sa spájajú s finančnými operáciami, ako sú napr. platené úroky, obchodovanie s cennými papiermi, opravné položky, ktoré sa vzťahujú na finančný majetok, ale aj kurzové straty, či nákladové úroky.

Výnosy

Výnosy sa v účtovej osnove účtujú v triede 6 a v súvislosti s požiadavkami na vyčíslenie výsledku hospodárenia sa rovnako ako náklady členia podľa činností na: (Šlosárová a kol., 2016)

- výnosy na hospodársku činnosť
- výnosy na finančnú činnosť,

Výnosy z hospodárskej činnosti sú tvorené tržbami z predaja, aktiváciou prírastkov a úbytkov vnútroorganizačných zásob, materiálu, tovaru, dlhodobého hmotného a nehmotného majetku a inými výnosmi z hospodárskej činnosti. Súčasťou finančných výnosov sú tržby, kreditné úroky, kurzové zisky, výnosy z finančného majetku dlhodobého, aj krátkodobého, ale aj výnosy z derivátových operácií.

Pod pojmom výnos chápe Šlosár a kol. (2016, s. 59): „*zvýšenie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť.*“

Náklady a výnosy účtované v triede 5 a 6 sa účtujú ako časovo rozlíšené, čiže tie, ktoré s daným časovým obdobím súvisia vecne a časovo. Náklady a výdavky, ktoré sa týkajú budúcich účtovných období sa rozlišujú ako náklady budúcich období a výdavky budúcich období. Pri nákladoch budúcich období ide o výdavky vynaložené v bežnom účtovnom období, ktoré sa vzťahujú na náklady budúcich období. Pri výnosoch budúcich období sa účtujú príjmy v bežnom účtovnom období, ktoré vecne patria do výnosov v budúcom období.

V súvislosti s vymedzením časového rozlíšenia považujeme za dôležité vymedziť aj pojem výdavok a príjem. Pod výdavkom rozumieme úbytok peňažných prostriedkov alebo úbytok ekvivalentov peňažných prostriedkov účtovnej jednotky. Príjem je zasa prírastok peňažných prostriedkov alebo ekvivalentov peňažných prostriedkov.

Podľa podstaty výnosov sú vo výkaze ziskov a strát účtované rôzne druhy výnosov. Základné členenie výnosov podľa činností a podľa vymedzených výnosových položiek z hľadiska ich vykazovania vo výkaze ziskov a strát je súčasťou tabuľky 4.

Tabuľka 4 Základné členenie výnosov

Výnosy z hospodárskej činnosti	Výnosy z finančnej činnosti
tržby za vlastné výkony a tovar	finančné výnosy
zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	
aktivácia	
iné výnosy z hospodárskej činnosti	
zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti	

Zdroj: ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. s. 61.

Tržby za vlastné výkony a tovar

V skupine tržby za vlastné výkony a tovar sú účtované tržby z predaja výrobkov, tržby za tovar, služby, súčasťou je aj poskytnutie zľavy z ceny, ktoré sa účtuje ako pokles výnosov.

Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob

Zmena stavu vnútroorganizačných zásob sa spája so zvýšením výnosov pri účtovaní prírastkov a znížením pri účtovaní úbytkov zásob vlastnej výroby, pričom pod zásobami vlastnej výroby rozumieme nedokončenú výrobu, polotovary, výrobky a zvieratá.

Aktivácia

V tejto skupine sa účtuje aktivácia výkonov realizovaných vlastnou činnosťou pre vlastné potreby účtovnej jednotky. Ako príklad možno uviesť vnútropodnikovú prepravu. Pri aktivácii ide o činnosti spojené s vlastnými potrebami, ktoré nie sú predmetom predaja, ale sa stávajú súčasťou majetku.

Iné výnosy z hospodárskej činnosti

Iné výnosy z hospodárskej činnosti je skupina, kde sa účtujú tržby z predaja majetku, materiálu, výnosy z pokút, penále a úrokov z omeškania, výnosy u odpísaných pohľadávok, nájomné z prenájmu – pozemku, budovy, strojov, ale aj nároky na náhradu manka a škody od zamestnanca.

Zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti

Obsahom tejto skupiny sú špecifické položky, napr. zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období, ktoré sa účtuje pri časovom rozlíšení nákladov.

Finančné výnosy

K najčastejším patria bankové úroky a úroky od dlžníkov, tržby z predaja cenných papierov, dividendy, podiely na zisku, výnosy z krátkodobého finančného majetku.

Výsledok hospodárenia

V slovenskej právnej úprave je výsledok hospodárenia definovaný v Obchodnom zákonníku, zákone o účtovníctve a postupoch účtovania pre podnikateľov (Šlosár, Šlosárová, 2009). Výsledok hospodárenia podľa zákona o účtovníctve predstavuje ocenený výsledný efekt činnosti účtovnej jednotky dosiahnutý v účtovnom období.

2 CIEĽ PRÁCE, METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA

Neoddeliteľnou súčasťou predkladanej práce je aj stanovenie cieľa práce, pričom hlavný cieľ je rozšírený aj o ciele vedľajšie. Cieľom predkladanej práce je analyzovať jednotlivé zložky výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek s dôrazom na ich obsahové vymedzenie, oceňovanie, kritériá pre ich vykázanie vo výkaze ziskov a strát a spôsob ich prezentovania v poznámkach účtovnej závierky. Prvým krokom k riešeniu stanoveného problému, okrem zmapovania a pochopenia danej problematiky, formulovania široko zovšeobecniteľných zistení, ktoré by mali vnieť svetlo do skúmanej problematiky, je stanoviť relevantné otázky a ciele, ktoré sú významné pri ďalšom skúmaní. K splneniu hlavného cieľa považujeme za dôležité vymedziť aj ciele čiastkové. Čiastkové ciele sú stanovené tri a sú nasledovné:

- prezentácia a analýza výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotkách,
- porovnanie výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek s cieľom poukázať na rozdiely,
- objasniť význam informácií z výkazu ziskov a strát,
- zosumarizovať a zhodnotiť zistené závery.

Objekt výskumu predstavovali výkazy ziskov a strát nami skúmaných účtovných jednotiek, a to organizácia Datamars Slovakia, s. r. o. a Centrum Slniečko, n. o.

Pri spracovaní predkladanej práce sme použili metódu analýzy, ktorú sme využili pri objasnení skúmanej udalosti. Využili sme tiež metódu abstrakcie, pri ktorej je potrebné myšlienково odlučovať vlastnosti, súvislosti a vzťahy, ktoré nám sťažovali prenikanie do skúmaného problému. Súčasťou spracovávania predmetnej problematiky je aj využitie metódy syntézy, pri ktorej sa sledujú vzájomné podstatné súvislosti medzi jednotlivými zložkami, vzťahy medzi faktami, charakter vzájomných súvislostí medzi nimi.

Pri vytváraní všeobecných vedeckých záverov, na základe zhodnotenia vedeckých dát využijeme metódu indukcie a pri definovaní hlavného a čiastkových cieľov práce, vychádzajúcich zo všeobecných predpokladov s ich vplyvom na jednotlivé všeobecné, alebo čiastkové závery zasa metódu dedukcie.

V prvej fáze boli spracované teoretické východiská, týkajúce sa zvolenej témy, získané z odbornej literatúry, článkov z vedeckých a odborných časopisov, príspevkov v zborníkoch z domácich i zahraničných konferencií, štatistických údajov a diskusiou s expertmi v praxe. Presah spracovávanej problematiky je na interdisciplinárnej úrovni, z tohto dôvodu bolo potrebné zabezpečiť literatúru a informácie z viacerých vedných odborov. Výsledkom prvej fázy bolo spracovanie teoretických východísk riešenej problematiky.

K dosiahnutiu stanoveného cieľa bolo potrebné zaoberať sa literatúrou potrebnou k hlbšiemu poznaniu problematiky. Okrem literatúry v knižnej podobe sme využívali aj elektronické zdroje, uvedené v zozname použitej literatúry.

V tretej kapitole, ktorá predstavuje jadro predkladanej práce bližšie vymedzíme vybrané účtovné jednotky, charakterizujeme predmet ich podnikania a podnikateľskú históriu. Následne analyzujeme jednotlivé zložky výkazu ziskov a strát nami vybraných účtovných jednotiek a v závere tieto výkazy ziskov a strát porovnáme s vymedzením bližších špecifik typických pre tú ktorú účtovnú jednotku. Objektom nášho skúmania bude účtovná jednotka Datamars Slovakia, s. r. o. ktorá je okrem iného na Slovensku aj výrobnou spoločnosťou a nezisková organizácia Centrum Slniečko. Dôvodom nášho výberu bolo možnosť spolupráce vybraných účtovných jednotiek pri získavaní informácií potrebných k spracovaniu praktickej časti predkladanej práce.

3 VÝSLEDKY PRÁCE A DISKUSIA

Tretia kapitola predkladanej práce predstavuje jadro práce. V úvodnej časti charakterizujeme vybrané dve účtovné jednotky a bližšie sa zameriame na ich výkaz ziskov a strát účtovaný v bežnom období. V závere sa zameriame na rozdiely v účtovaní vybraných účtovných jednotiek, zosumarizujeme a zhodnotíme zistené závery.

3.1. Základná charakteristika vybraných účtovných jednotiek

Za výstupný produkt činnosti každej účtovnej jednotky v súvislosti s informačným zobrazením predmetu účtovníctva sa považuje účtovná závierka. Informácie, ktoré sú v účtovnej závierke uvedené, sú usporiadané tak, aby ich bolo možné využívať pri rozhodovaní účtovnej závierky.

Z dôvodu poukázania na špecifiká jednotlivých ukazovateľov vo výkaze ziskov a strát sme sa rozhodli pre analýzu výkazu ziskov a strát v spoločnosti s ručením obmedzeným a v neziskovej organizácii.

Datamars Slovakia, s. r. o.

Datamars Slovakia, s. r. o., je okrem iného na Slovensku aj výrobnou spoločnosťou, ktorá má sídlo v Nitre na Hlohoveckej 6 v časti Lužianky. Vznik spoločnosti sa datuje od roku 2008. Predmetov činnosti zapísaných v obchodnom registri je niekoľko:

- *„sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb,*
- *vedenie účtovníctva,*
- *administratívne služby činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov v rozsahu voľnej živnosti,*
- *správa registratúrnych záznamov bez trvalej dokumentárnej hodnoty,*
- *počítačové služby,*
- *služby súvisiace s počítačovým spracovaním údajov,*
- *vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti,*
- *kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) sprostredkovateľská činnosť v oblasti s elektrickými a elektronickými zariadeniami,*

- *výroba meracích, kontrolných, testovacích a navigačných prístrojov a zariadení*“ (Register UZ, 2019).

Logo spoločnosti je zobrazené obrázku 2.

Obrázok 2 Logo spoločnosti

Zdroj: <https://www.datamars.com/>

Poslanie a vízia spoločnosti uvedené vo výročnej správe spoločnosti je nasledovné: *„poslaním spoločnosti je výroba a predaj výrobkov, procesov, systémov, riešení a ostatných služieb, ktoré prispôbujeme k požiadavkám zákazníkov. Víziou spoločnosti je ponuka tých najlepších produktov, riešení a služieb v súvislosti s inováciami a výkonnosťou“* (Výročná správa spoločnosti).

Z hľadiska počtu zamestnancov patrí spoločnosť do kategórie stredných podnikov s ročným obrátom nepresahujúcim sumu viac ako 50 miliónov Eur. Skúmaná spoločnosť patrí medzi významných globálnych lídrov, ktoré sa zaoberajú vysoko výkonnými RFID riešeniami určené pre trh zvierat a aj textilné identifikačné označenie. Priemerný počet zamestnancov spoločnosti v roku 2018 bol 110, z toho vedúcich zamestnancov 11.

Manažment tvorí konateľ a manažéri. Na čele jednotlivých oddelení sú nasledovní riadiaci manažéri:

- finančný manažér,
- personálny manažér,
- výrobný manažér,
- manažér nákupu, plánovania a logistiky,
- manažér kvality produkcie,
- manažér marketingu a podpory predaja,
- obchodný manažér.

Spoločnosť sa zameriava na inovácie v invertorových technológiách založených na báze integrovaných výkonových modulov. Okrem toho aplikuje moderné procesory do riadiacich modulov zvieracích aplikácií a vyvíja softvéry podľa požiadaviek zákazníkov. Vo všeobecnosti je teda zrejmé, že práve nové trendy a ostatné naplánované vývojové aktivity sa podieľajú na raste spoločnosti a jej postavenia na trhu konkurencie, s čím sa nerozlučne spája aj predpoklad, že si udrží dlhodobý a pozitívny ekonomický rozvoj.

Za dôležité považujeme poznamenať, že spoločnosť nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu z dôvodu, že obchodné meno a sídlo materskej účtovnej jednotky zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku podľa právnych predpisov EÚ. Do tejto konsolidovanej účtovnej závierky sa zahŕňa aj uvedená účtovná jednotka spolu so všetkými jej dcérskymi účtovnými jednotkami. Je teda od tejto povinnosti oslobodená.

Centrum Slniečko, n. o.

Neziskové účtovné jednotky sa podľa zákona o dani z príjmov vymedzujú ako účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania. Uvedené však nevyklučuje, že tieto subjekty nemôžu vykonávať podnikateľskú činnosť a podnikat' môžu, avšak ide len o sekundárnu činnosť. Sledovaná nezisková organizácia podnikateľskú činnosť vykonávať môže. Vznik neziskovej organizácie Slniečko sa datuje od 14.1.2000. Organizácia vznikla z existujúceho nitrianskeho pracoviska, ktoré zastrešovalo občianske združenie SLONAD, ktoré svoju činnosť v Nitre vyvíjalo už 10 rokov pred tým, od roku 1994.

Náplňou činnosti neziskovej organizácie Centrum Slniečko je:

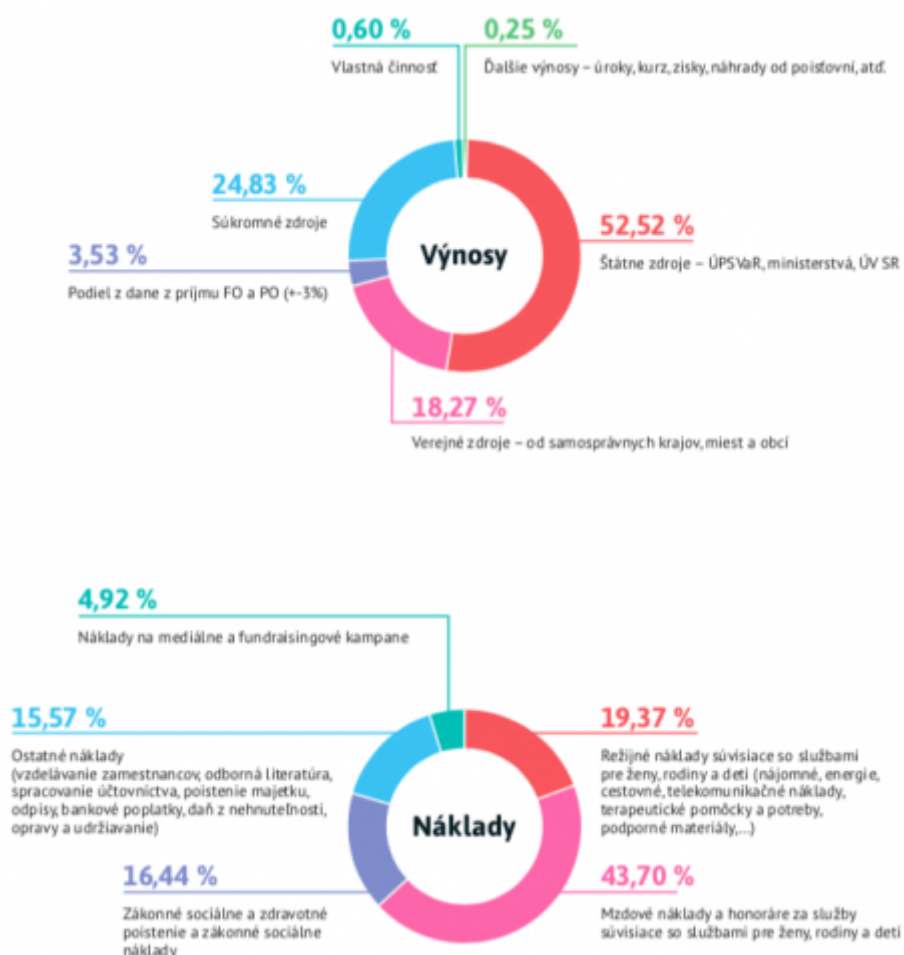
- poskytovanie všeobecno-prospešných služieb pre týrané, zneužívané a zanedbávané deti,
- obeť domáceho násillia,
- obeť sexuálnych útokov a znásilnenia.

Úlohou organizácie je napomáhať účinne a komplexne riešiť danú problematiku v súlade so zabezpečovaním a ochranou základných ľudských práv a slobôd. Zo zaujímavostí možno uviesť, že od roku 2018 je ambasádorkou tejto organizácie známa osobnosť šoubiznisu Wera Visterová.

Finančné prostriedky získava organizácia z niekoľkých zdrojov. Jej snahou je vytvoriť diverzifikovaný rozpočet s cieľom eliminovať riziko ohrozenia poskytovaných služieb. Štruktúra príjmov je nasledovná:

- 71% tvoria štátne a verejné príjmy - ÚPSVaR, ministerstvá, ÚV SR, NSK, mesto Nitra,
- 29 % tvoria príjmy zo súkromných zdrojov – príspevky, dary, nadácie, firmy, verejné zbierky, podiely z asignácie dane.

V organizácii je zamestnaných 40 odborných zamestnancov. Finančné prostriedky sú využívané najmä na náklady spojené s poskytovaním týchto služieb. Prehľadné zobrazenie nákladov je na obrázku 3.

Obrázok 3 Rok 2018 v skratke

Zdroj: <https://www.centrumslniecko.sk>

Bližšie vymedzenie využívania finančných prostriedkov sledovanej organizácie je súčasťou tabuľky 5.

Tabuľka 5 Použité finančných prostriedkov v n. o. Centrum Slniečko

Hodnota v percentuálnom vyjadrení	Účel použitia
43 – 44 %	mzdové náklady a honoráre za služby súvisiace so službami pre deti, ženy a rodiny
19 – 20 %	režijné náklady súvisiace so službami pre ženy, rodiny a deti - nájomné, energie, cestovné, telekomunikačné náklady, terapeutické pomôcky a potreby, podporné materiály
16 – 17 %	zákonné sociálne a zdravotné poistenie a zákonné sociálne náklady.
15 – 16 %	ostatné náklady - vzdelávanie zamestnancov, odborná literatúra, spracovanie účtovníctva, poistenie majetku, odpisy, bankové poplatky, daň z nehnuteľnosti, opravy a údržba
4 – 5 %	náklady na mediálne a fundraisingové kampane

Zdroj: CENTRUM SLNIEČKO. 2019. Centrum Slniečko, n. o.

3.2. Analýza zložiek výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek

Datamars Slovakia, s. r. o.

Výnosy z hospodárskej činnosti za bežné účtovné obdobie v roku 2018 predstavovali sumu viac ako 20 miliónov Eur. Výnosy boli tvorené tržbami z predaja tovaru, ktoré boli účtované na účtoch 604 a 607. Tržby z predaja tovaru predstavovali hodnotu 9 745 464 Eur. Okrem tržieb z predaja tovaru sa predávali aj vlastné výrobky, účtované na účte 601. Hodnota tržieb z predaja vlastných výrobkov bola približne na rovnakej úrovni ako tržby za predaj tovaru a predstavovali výšku 8 095 010 Eur. Tržby z predaja služieb účtované na účtoch 602 a 606 boli vo výške 545 776 Eur. Tržby z predaja dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku na účtoch 641 a 642 boli vo výške 1 285 278 Eur. Okrem tržieb účtovala spoločnosť aj ostatné výnosy z hospodárskej činnosti vo výške 347 966 Eur. Tržby za vlastné výkony a tovar sú účtované podľa pravidiel účtovania bez dane z pridanej hodnoty, okrem toho sú znížené o zľavy a zrážky, ako je rabat, bonus, skonto, dobropis a pod. Tržby sú účtované ku dňu splnenia dodávky alebo služby.

Z nákladov na hospodársku činnosť účtovala spoločnosť náklady na obstaranie predaného tovaru účtované na účtoch 504 a 507 vo výške 9 145 347 Eur a spotrebovaný materiál, energiu a ostatné neskladovateľné dodávky účtované na účtoch 501, 502 a 503 vo výške 5 336 787 Eur. Významnú položku tvoria aj náklady vynakladané na služby. Pri bližšom zameraní sa na osobné náklady je zrejmé, že najvyššou položkou sú mzdové náklady účtované na účtoch 521 a 522 a náklady na sociálne poistenie 524, 525 a 526. Pri väčšej spoločnosti sú nezanedbateľnou nákladovou položkou aj sociálne náklady účtované na účtoch 527 a 528. Keďže ide o výrobnú spoločnosť, ktorá disponuje aj dlhodobým hmotným a nehmotným majetkom, významnú položku vo výkaze ziskov a strát predstavujú aj odpisy účtované na účte 551 vo výške 612 992 Eur. Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti predstavoval sumu 540 049 Eur. Výnosy z finančnej činnosti neboli zaznamenané žiadne.

Náklady na finančnú činnosť dosiahli sumu 171 812 Eur. Tieto náklady boli tvorené nákladovými úrokmi a to nákladovými úrokmi pre prepojené účtovné jednotky účtovanými na analytickom účte 562A a ostatnými nákladovými úrokmi vo výške 168 333 Eur. Ostatné náklady na finančnú činnosť účtované na účte 568 a 569 boli vo výške 3 479 Eur. Z dôvodu nulových výnosov z finančnej činnosti dosiahol výsledok hospodárenia z finančnej činnosti zápornú hodnotu vo výške – 171 812 Eur.

Výsledok z hospodárenia hospodárskej činnosti a výsledok hospodárenia z finančnej činnosti predstavoval pred zdanením hodnotu 368 327 Eur. Po odpočítaní dane z príjmov splatnej účtovanej na účtoch 591 a 595 vo výške 122 621 Eur a dane z príjmov odloženej účtovanej na účte 592 vo výške 69 934 Eur predstavoval výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení sumu 245 616 Eur.

Pri bližšom zameraní sa na výkaz ziskov a strát v roku 2017 je zrejmé, že výnosy z hospodárskej činnosti boli približne na rovnakej úrovni, ako v sledovanom roku 2018. Výrazný rozdiel bol zaznamenaný pri zmene stavu vnútroorganizačných zásob. Podľa vnútropodnikovej smernice sa ocenenie nadbytočných, zastaraných a nízkoobrátkových zásob znižuje na nižšiu úžitkovú hodnotu prostredníctvom opravných položiek. Náklady na zamestnancov za obidve sledované roky sú približne na rovnakej úrovni, to isté možno konštatovať aj o spotrebe materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok. Tak ako v roku 2018, aj v roku predchádzajúcom bola zaznamenaná mínusová hodnota pri výsledku hospodárenia z finančnej činnosti. Dôvodom sú žiadne (v roku 2018) alebo veľmi nízke (v roku 2017) výnosy z finančnej činnosti a výrazné náklady spojené s touto

činnosťou. Výsledok hospodárenia v roku 2017 bola strata, ktorá sa po úprave o daň z príjmov ešte zvýšila a dosiahla hodnotu až – 298 376 Eur, čo je neporovnateľné s dosiahnutým ziskom v roku nasledujúcom.

Prehľadné zobrazenie jednotlivých účtovných položiek výkazu ziskov a strát je v tabuľke 6.

Tabuľka 6 Výkaz ziskov a strát za rok 2017 a 2018 v Datamars Slovakia, s. r. o.

Položka	2017	2018
Výnosy z hospodárskej činnosti	20 050 622	20 467 395
Tržby z predaja tovaru	8 514 016	9 745 464
Tržby z predaja vlastných výrobkov	9 141 094	8 095 010
Tržby z predaja služieb	489 172	545 776
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	-541 461	447 901
Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a materiálu	2 277 560	1 285 278
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	170 241	347 966
Náklady na hospodársku činnosť	19 985 709	19 927 346
Náklady na obstaranie predaného tovaru	7 546 247	9 145 347
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	5 999 810	5 336 787
Opravné položky k zásobám	32 172	1 881
Služby	1 119 390	1 070 546
Osobné náklady	2 427 134	2 454 471
Mzdové náklady	1 753 871	1 760 210
Náklady na sociálne poistenie	598 675	616 615
Sociálne náklady	74 588	77 916
Dane a poplatky	346	91
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	597 001	612 992
Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	2 175 487	1 249 500
Opravné položky k pohľadávkam	12 410	7 592
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	75 712	47 869
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	64 913	540 049

Pridaná hodnota	2 905 202	3 279 590
Výnosy z finančnej činnosti	5	0
Náklady na finančnú činnosť	250 410	171 812
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	- 250 405	- 171 812
Výsledok hospodárenia pred zdanením	-185 492	368 237
Daň z príjmov	112 884	122 621
Výsledok hospodárenia po zdanení	- 298 376	245 616

Zdroj: REGISTER UZ. 2019a). Datamars Slovakia, s .r. o.

Centrum Slniečko, n. o.

Účtovná závierka spoločnosti bola zostavená za predpokladu, že daná účtovná jednotka pokračuje nepretržite vo svojej činnosti aj naďalej. Ak sa bližšie zameriame na analýzu výkazu zisku a strát organizácie Centrum Slniečko je zrejmé, že v roku 2018 vykázala zisk. V porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím je to výrazný rozdiel, keďže v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období evidujeme stratu vo výške 11 022,27 Eur. Účtovná strata bola v celej výške prevedená do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov.

V účtovej triede 6 bola vo výkaze ziskov a strát zaznamenaná suma 800 155,53 Eur. Keďže ide o neziskovú organizáciu najväčšiu časť z celkových výnosov predstavovali práve dotácie, a to až v sume 565 714,76 Eur. Druhú najvýznamnejšiu položku výnosov predstavovali príspevky prijaté od iných organizácií.

Príspevky a dary od právnických osôb predstavovali v sledovanom období hodnotu v sume 211 701,11 Eur a od fyzických osôb to bolo 5 064,01 Eur. Verejnou zbierkou boli vzbierané príspevky a dary v hodnote 4 747,32 Eur a zaúčtované sú ako prijaté príspevky z verejných zbierok. Na prevádzku zariadenia prispievali aj samotní klienti a tieto príspevky od klientov predstavovali sumu 2 068,85 Eur, ktoré sú zaúčtované ako Iné ostatné výnosy na účte 649.

Pri sledovaní tržieb predstavuje významnú položku tržba z predaja dlhodobého hmotného majetku, zaúčtovaná na účte 651 v sume 4 500 Eur. Hodnota z príspevku z podielu zaplatenej dane zaúčtovaná na účte 665 predstavovala výšku 1 475,09 Eur. Finančné prostriedky získané z dobrovoľníctva vo výške 3 100,16 Eur sú zaúčtované ako aktivácia vnútroorganizačných služieb na účte 622.

Dotácie a granty prijaté sledovanou účtovnou jednotkou počas bežného účtovného obdobia boli nasledovné:

- Úrad vlády SR - 168 079,11 Eur
- UPSVAR NR -1 16 672,66 Eur
- Nitriansky samosprávny kraj - 104 177,45 Eur,
- MF SR - 105 867 Eur,
- MPSVaR - 28 789,54 Eur,
- MV SR - 25 000 Eur,
- MS SR - 17 129 Eur.

Z uvedeného je zrejmé, že najviac dotácií a grantov bolo poskytnutých Úradom vlády SR. Prijaté dotácie spolu v sume 565 714,76 Eur sú zaúčtované na účte 691 Dotácie.

Účtová trieda 5 za účtovné obdobie kalendárneho roka 2018 podľa výkazu ziskov a strát vykázala 798 787,89 Eur nákladov spolu. Ak sa zameriame na náklady spoločnosti z výkazu ziskov a strát je zrejmé, že najväčšiu položku tvoria mzdové náklady v sume 366 825,17 Eur, ktoré sú zaúčtované na účte 521. Možno teda konštatovať, že najvýraznejšou položkou sú mzdové náklady a s nimi spojené zákonné sociálne a zdravotné poistenie zaúčtované na účte 524 Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie vo výške 121 535,18 Eur. Mzdové náklady a náklady na sociálne a zdravotné poistenie predstavujú spolu sumu 504 748,77 Eur.

Na zabezpečovanie chodu hlavných činností organizácie boli vynaložené náklady na spotrebu materiálu určeného sa prevádzku organizácie v celkovej sume 69 831,95 Eur, zaúčtované na účte 501 Spotreba materiálu. Náklady na propagáciu a inzerciu boli účtované v sume 56 741,83 Eur, nájomné bolo vo výške 36 777,20 Eur. Odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku boli účtované na účte 551 vo výške 28 466,73 Eur. Náklady na školenia, workshopy a dobrovoľníctvo boli zaúčtované vo výške 22 375,16 Eur.

Významnú položku vo výkaze ziskov a strát predstavovali aj náklady na spotrebu energie vo výške 23 907,94 Eur účtované na účte 502. Z ostatných nákladov možno spomenúť náklady na opravy a udržiavanie v sume 10969,57 Eur účtované na účte 511, poistenie a iné náklady vo výške 6 440,60 Eur, ostatné drobné služby v sume 6 320,25

Eur. Ostatné dane a poplatky na účte 538 a daň z nehnuteľností na účte 532 Eur boli účtované vo výške 1 957,37 Eur.

Za dôležité považujeme poznamenať, že za rok 2017 získala nezisková organizácia podiel zaplatenej dane vo výške 16 661,03 Eur. Z celkovej sumy bola vyčerpaná v roku 2017 suma 1 417,74 Eur.

Náklady na spotrebu materiálu a energie v rokoch 2017 a 2018 sa vyvíjali nasledovne. V roku 2017 predstavovala spotreba materiálu 47 630,09 Eur a spotreba energie 27 033,61 Eur a v roku 2018 bola spotreba materiálu v porovnaní s rokom predchádzajúcim vyššia o 22 201,86 Eur a spotreba energie zasa nižšia o 3 125,67 Eur.

Z významných položiek prijatých darov, osobitných výnosov, zákonných poplatkov a iných ostatných výnosov treba spomenúť príspevky a dary od právnických osôb v hodnote 178 205,18 Eur a od fyzických osôb 5 543,05 Eur. Z verejnej zbierky bola získaná suma 6442,82 Eur a príspevky klientov na prevádzku zariadenia predstavovali výšku až 37 46,35 Eur. Významná je aj suma príspevku z podielu zaplatenej dane vo výške 2%, ktorá dosiahla hodnotu až 34 224,27 Eur čo je viac o 32 749,18 Eur v porovnaní s rokom 2018. Najväčšiu sumu nákladov predstavovali mzdové náklady a náklady na sociálne a zdravotné poistenie zamestnancov, ktoré dosiahli celkovú hodnotu 480 392,02 Eur.

Prehľadné zobrazenie jednotlivých účtovných položiek výkazu ziskov a strát je v tabuľke 7.

Tabuľka 7 Výkaz ziskov a strát za rok 2017 a 2018 v Centrum Slniečko n. o.

Položka	2017	2018
Spotreba materiálu	47 630,09	69 831,95
Spotreba energie	27 033,61	23 907,94
Opravy a udržiavanie	7 564,40	10 969,57
Cestovné	6 084,23	91,35
Náklady na reprezentáciu	66,05	61,98
Ostatné služby	103 456,70	152 020,94
Mzdové náklady	348 764,79	366 825,17
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie	114 809,17	121 535,38
Zákonné sociálne náklady	16 647,26	16 388,22
Daň z nehnuteľností	344,93	429,63
Ostatné dane a poplatky	1 141,16	1 527,74
Pokuty a penále	0,28	6,99
Úroky	0	233,99
Kurzové straty	0	15,59
Iné ostatné náklady	7 028,45	6 354,72
Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	28 229,40	28 466,73
Príspevky poskytnuté iným účtovným jednotkám	130,00	120,00
Náklady spolu	711 756,83	798 787,89
Tržby z predaja služieb	80,00	1 780,00
Aktivácia vnútroorganizačných služieb	15 236,37	3 100,16
Úroky	7,32	4,23
Iné ostatné výnosy	4 053,00	2 068,85
Tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	0	4 500,00
Príspevky prijaté od iných organizácií	178 205,18	211 701,11
Príspevky prijaté od fyzických osôb	5 543,05	5 064,01
Príspevky z podielu zaplatenej dane	34 224,27	1 475,09
Príspevky prijaté z verejných zbierok	6 442,82	4 747,32
Dotácie	456 471,85	565 714,76
Výnosy spolu	700 735,86	800 155,53
Výsledok hospodárenia pred zdanením	-11 020,97	1 367,64
Daň z príjmov	1,30	0,71
Výsledok hospodárenia po zdanení	-11 022,27	1 366,93

Zdroj: REGISTER UZ. 2019b). Centrum Slniečko n. o.

3.3. Porovnanie výkazov ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek

Vo všeobecnosti je zrejmé, že výsledok hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov právnických osôb sa zisťuje ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej triedy 6 a nákladov účtovaných na účtoch účtovej triedy 5. Ak sa však zameriame na neziskovú organizáciu je zrejmé, že, že podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov pre daňovníkov, ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie, rozlišujeme príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, sú oslobodené, nie sú oslobodené a ktoré sú predmetom dane. Za dôležité považujeme poznamenať, že daň z príjmov sa počíta iba z tej časti príjmov, ktoré sú predmetom dane z príjmov.

V prípade, že nevznikne daňová povinnosť z časti príjmov, ktoré predstavujú predmet dane z príjmov, tak najnižšou daňovou povinnosťou je výška preddavkov zaplatených zo zrážkovej dane z úrokov na bežnom účte, ktorá je účtovaná na ľarchu účtu 591 – Daň z príjmov. Výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov právnických osôb predstavuje potom rozdiel účtovej triedy 6 – Výnosy a účtovej triedy 5 – Náklady. V postupoch účtovania sa tento výsledok označuje ako účtovný zisk alebo účtovná strata.

Účtovná závierka predstavuje výstupný produkt činnosti účtovnej jednotky, ktorá informuje o predmete účtovníctva. Výkaz ziskov a strát ako súčasť účtovnej závierky je prehľadným výkazom informujúcim o vzniku zisku alebo straty v danom účtovnom období. Je prehľadným zobrazením výnosov a nákladov účtovnej jednotky.

Pri porovnaní neziskovej organizácie a výrobnej spoločnosti je zrejmé, že pri výrobnej spoločnosti predstavujú najväčšiu položku náklady na obstaranie predaného tovaru, spotreba materiálu, energie, náklady na služby. U neziskovej organizácie zasa predstavovali najvýznamnejšiu nákladovú položku mzdové náklady a náklady na sociálne poistenie.

Špecifickými pre neziskové účtovné jednotky sú dotácie a granty prijaté účtovnou jednotkou v priebehu bežného účtovného obdobia. Ide najmä o dotácie z Úradu vlády SR, ÚPSVR a prostriedky získané zo samosprávneho kraja.

ZÁVER

Účtovníctvo predstavuje ucelený systém ekonomických informácií, ktoré sú vyjadrené v peňažných jednotkách. Práve tieto informácie sú nevyhnutné pre používateľov pri poskytovaní rozhodnutí. Účtovnou jednotkou sú podľa Zákona o účtovníctve všetky právnické osoby, zahraničné osoby podnikajúce alebo vykonávajúce na našom území inú činnosť a fyzické osoby, ktoré podnikajú, prípadne vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, pričom podmienkou je preukazovanie svojich výdavkov na zabezpečenie príjmov pre účel zistenia dane z príjmov.

Aby bolo možné výkaz ziskov a strát zobrazit', potrebné je nadviazať na súvahu, ktorá vykazuje majetok a zdroje krytia danej organizácie. Výkaz ziskov a strát je zostavovaný v stĺpcovej forme. Za dôležité považujeme poznamenať, že obsah a štruktúra týchto výkazov je vymedzená vzormi, ktoré sú prílohou k opatreniu o účtovnej závierke.

V predkladanej práci sme sa zamerali na analýzu výkazu ziskov a strát. Cieľom predkladanej práce bola analýza zložiek výkazu ziskov a strát vo vybraných účtovných jednotkách. K splneniu hlavného cieľa boli vymedzené aj ciele čiastkové. Prvým čiastkovým cieľom bolo vymedzenie a prezentácia výkazu ziskov a strát vybraných účtovných jednotiek, druhým čiastkovým cieľom bolo porovnanie ich výkazu ziskov a strát, tretím čiastkovým cieľom bolo poukázať na rozdiely a objasniť význam informácií z výkazu ziskov a strát. Objektom výskumu boli výkazy ziskov a strát nami skúmaných účtovných jednotiek.

Na základe praktickej časti práce je zrejmé, že výkaz ziskov a strát prehľadne zobrazuje finančné ukazovatele podniku a v neposlednom rade informuje o vzniku zisku, prípadne aj straty v sledovanom účtovnom období. Hlavným dôvodom výberu nami analyzovaných organizácií bola najmä skutočnosť poukázať na významné rozdiely v získavaní finančných prostriedkov a ich vynakladaní, pri tak odlišných predmetoch podnikania, ako je to v prípade skúmanej organizácie Datamars Slovakia, s. r. o. a Centrum Slniečko, n. o.

V teoretických východiskách sme sa zamerali na teoretické vymedzenie výkazu ziskov a strát, v praktickej časti zasa na konkrétnu analýzu výkazu ziskov a strát dvoch účtovných jednotiek. Teoretickým prínosom práce je zosumarizovanie informácií o riešenej problematike, praktickým prínosom zasa analýza výkazu ziskov a strát s poukázaním na odlišnosti skúmaných účtovných jednotiek.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Knihy:

- BAŠTINCOVÁ, A. 2016. *Účtovníctvo a dane právnických osôb*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. 260 s. ISBN 978-80-8168-398-5.
- FIBÍROVÁ, J., a kol. 2015. *Manažerské účetnictví. Nástroje a metody*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 404 s. ISBN 97-880-747-8743-0.
- HACHEROVÁ, Ž., LÁTEČKOVÁ, A., KOČNER M. 2010. *Základy účetnictva* SPU Nitra 2010. 205s. ISBN 987-80-552-0009-5
- JURÍKOVÁ, R. 2002. *Účtovná závierka*. Bratislava: Súvaha, spol. s r.o., 2002. 145 s. ISBN 80-88727-51-0.
- KOŠOVSKÁ, I., BOJŇANSKÝ, J. 2017. *Analýza účtovnej závierky*. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2017. 128 s. ISBN 978-80-552-1760-4.
- LÁTEČKOVÁ, A. 2017. *Základy účetnictva*. Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2017. 175 s. ISBN 978-80-552-1634-8.
- MÁZIKOVÁ, K., MATEÁŠOVÁ, M., ONDRUŠOVÁ, L. 2016. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-8168-405-0.
- PATAKY, J. ŠKORECOVÁ, E. 2005. *Podvojný účetnictvo pre samoukov*. Nitra: Efeta, 2005. 232 s. ISBN 80-969-113-7-6.
- PONIŠČIAKOVÁ, O. 2010. *Náklady a kalkulácie v manažérskom účetnictve*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2010. 200 s. ISBN 978-80-8078-360-0
- SYNEK, M., KISLINGEROVÁ E. a kol. 2015. *Podniková ekonomika*. 6. preprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2015. 445 s. ISBN 978-80-7400-336-3.
- ŠKORECOVÁ, E. a kol. 2017. *Podvojný účetnictvo pre samoukov*. Nitra: SPU, 2011. 229 s. ISBN 978-80-7139-148-7
- ŠLOSÁR, R., ŠLOSÁROVÁ, A. 2009. *Podvojný účetnictvo pre podnikateľov po vstupe Slovenskej republiky do eurozóny*. Bratislava: Iura Edition, 2009. 226 s. ISBN 978-80-8078-282-5.
- ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. 296 s. ISBN 978-80-8168-444-9.

ŠLOSÁROVÁ, A., BLAHUŠIAKOVÁ, M. 2017. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava : Wolters Kluwer s.r.o., 2017. 440 s. ISBN 978-80-8168-589-7.

ŠTANGOVÁ, N. a kol. 2014. *Aktuálny systém vykazovania v účtovníctve v kontexte s medzinárodnými účtovnými štandardmi*. Bratislava: VŠEMVS a Sprint 2 s.r.o., 2014. 129 s. ISBN 978-80-89393-99-2.

Elektronické zdroje:

CENTRUM SLNIEČKO. 2019. *Centrum Slniečko n.o.* [online]. [cit. 25.4.2019]. Dostupné na: <https://centrumslniecko.sk/o-nas/financovanie/>

REGISTER UZ. 2019a). *Datamars Slovakia s.r.o.* [online]. [cit. 25.4.2019]. Dostupné na: <http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6589558/552>

REGISTER UZ. 2019b). *Centrum Slniečko n.o.* [online]. [cit. 25.4.2019]. Dostupné na: <http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6353514/545>

Zákony:

ZÁKONY JUDIKÁTY. 2019. *Zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. účinný od 1.10.2018.* [online]. [cit. 18.3.2019]. Dostupné na: <https://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-431/2002>